

Buddhistforbundet

Nyhetsbrev nr. 1 2017, vesak - år 2561 etter buddhistisk tidsregning

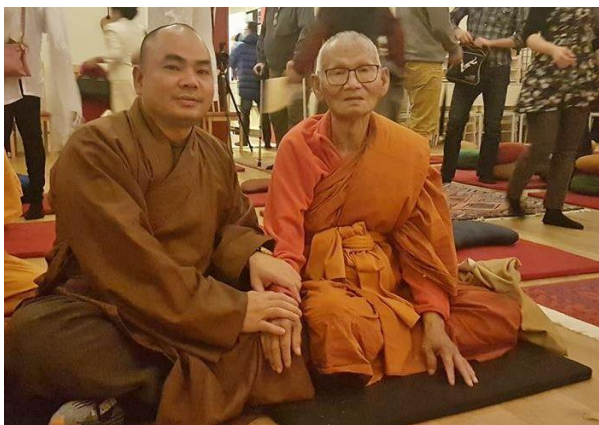

Mahabodhi templet i Bodh Gaya markerer stedet hvor Buddha nådde sin oppvåkning

Kjære leser,

Vesak-dagen nærmer seg, rundt omkring i små og store templer i mange deler av Norge er folk i gang med å forberede markeringen av Buddhas fødsel, oppvåkning og bortgang. For buddhister er ikke markeringen en minnedag over en person som har levd en gang for lenge siden i et fjernt land. Det som for en buddhist gjør denne markeringen så betydningsfull er at de hendelsene som en ung mann fra et lite land ved foten av Himalaya-fjellene gjennomgikk angår oss som lever i dag. Buddhas oppvåkning gir mening til både hans fødsel og hans død og peker samtidig på hva vi

dypest sett er: nemlig mennesker som bærer den samme mulighet i oss – oppvåkningens mulighet. Vi kan spekulere på hva oppvåkningen er uten at vi kommer til bunns i dette mysteriet - som likevel får oss til å se verden på en ny måte. Vi blir drevet fremover på denne veien av en indre intuisjon som gjør at vi kan se omrisset av en ny horisont som gjør at vi litt etter litt kan heve oss over de hverdagslige begrensningene vi lar oss fange inn i. Dette er den egentlige meningen med å feire vesak-dagen: Å løfte blikket for å se hva som ligger bak våre begrensninger.

Fra lysfesten: Både mahayana og theravada representert

Lysfest

Takk til alle frivillige som sørget for fin gjennomføring av lysfesten 2016 den 17. desember. Tempelrommet ble fylt opp av buddhister fra Buddhistforbundets grupperinger og vi fikk noen fine timer med resitasjon, tekstlesning, lys prosesjon og meditasjon. Flemming Skahjem-Eriksen presenterte vår nye database på nett som åpner for "selvbetjening" for både medlemmer og grupperingene. Powerpoint presentasjonene fra gruppene viste at det foregår mye bra i templene som humanitært arbeid og religionsdialog. Meget inspirerende! Tålmodige deltakere ble belønnet med mat og drikke i underetasjen (og hyggelig selskap).

Ledere for nasjonale buddhistiske unioner samlet i Strasbourg

EBU ledermøte

Helgen 27. – 29. januar var Buddhistforbundets forstander i Strasbourg i forbindelse med at "European Buddhist Union" hadde sitt årlige møte for "leaders of national unions". Vi tilbrakte lørdag og søndag i et zen-buddhistisk senter der vi diskuterte buddhismens utfordringer i Europa og spørsmål knyttet til utviklingen av organisasjonen. Det som var spesielt for denne samlingen var at representanter for EBU var med sesjonen til "Conference of INGOs" i Council of Europe. Der hadde vi en mannsterk (for ikke å si kvinnesterk) buddhistisk delegasjon.

Gunaketu Kjønsdal

Triratna 50-års jubileum

Den 6. april 1967 samlet en liten gruppe mennesker seg i en leilighet i London og stiftet noe de kalte «Friends of the Western Order», med munken Sangharakshita som leder. I dag heter bevegelsen «Triratna Buddhist Community». Kjernen i bevegelsen er «Triratna Buddhist Order» som består av omkring 1500 kvinner og menn i 20 land som har dedikert seg til å praktisere Dharma som sin livsoppgave. Bevegelsen har eksistert i Norge i omkring 17 år under ledelse av ordens-

medlemmet Gunaketu Kjønstad. De siste årene synes utviklingen til «Triratna Norge» å ha skutt fart og behovet for et større senter er blitt påtrengende. Lørdag 8. april feiret Triratna at bevegelsen har eksistert i 50 år. Mange folk og god stemning på Paramita meditasjonssenter hvor feiringen fant sted.

Norske thai-buddhister foran kroningssalen Dusit Maha Prasat

Norske thaibuddhister i sørge-markering i Bangkok

Som vi tidligere har meldt døde Thailands folkekjære konge den 13. oktober i fjor. I tråd med thailandsk tradisjon venter man med kremasjonen i slike tilfeller. Kongens kiste er i mellomtiden plassert i kroningssalen Dusit Maha Prasat i det gamle kongepalasset i Bangkok. Naturlig nok er det mange thai-buddhister i Norge som ønsker å vise kongen

Fra seremonien i Wat Sraket

den siste ære. En delegasjon på over 100 personer ledet av abbed Phrakhruvidhes-dhammavidhit fra Wat Thai Norge dro derfor til Bangkok for å delta i en seremoni i palasset som fant sted 16. februar. Blant deltakerne var Buddhistforbundets forstander samt professor Jens Braarvig og Martin Schøyen som i forbindelse med besøket overrakte en buddhistisk tekst fra Bamiyan i Afghanistan. Dette fant sted i Wat Sraket i en høytidelig seremoni samme dag. Undertegnede fikk æren av å lese opp den norske ambassadørens hilsen til de tilstedeværende.

Karma Tashi Ling pilegrimer i Bodhgaya

Bodh Gaya prosjekt

Bodh Gaya i India er for buddhister stedet den viktigste begivenheten i verdenshistorien skjedde: Buddhas oppvåkning under Bodhi treet som ble begynnelsen på det vi i dag kaller buddhismen. Derfor er stedet et mål for buddhistiske pilegrimer fra hele verden. Moderne kommunikasjoner gjør at dette har blitt mulig for stadig flere. I tillegg til Bodhi-treet og det store Mahabodhi-templet, som har overlevd flere tusen års historie, er stedet nå blitt en liten by med templer satt opp av buddhister fra de fleste land der denne religionen er utbredt. Og rundt templene spretter stadig flere hoteller opp for å gi rom for de stadig flere pilegrimene som kommer for oppleve dette stedet er Buddha nådde oppvåkningen.

Men alt dette har dessverre en bakside: Utbyggingen av en infrastruktur som kan håndtere det økende antallet pilegrimer er dessverre på etterskudd: søppel hoper seg opp, kloakksystemet fungerer dårlig og luftforurensning gjør lengre opphold på stedet til en helserisiko. Disse tingene er selvfølgelig myndighetenes ansvar men samtidig ser en del buddhister at en må gjøre noe for at buddhismens helligste sted ikke skal utvikle seg til en miljøtragedie.

En gruppe norske buddhister fra Karma Tashi Ling buddhistsenter besøkte Bodh Gaya i februar og ble oppmerksom på denne problematikken. De ble kjent med en aktivist: Lillian Sum, som har arbeidet i åtte år med miljøproblemene i Bodh Gaya i regi av organisasjonen «Sacred Earth Trust» (SET). SET har arbeidet bredt med kampanjer mot bruk av plast, opplæring av skoleelever og munk, treplanting, og resirkulering av søppel. Mer informasjon om dette arbeidet finner du på deres hjemmeside: <http://www.sacredearthtrust.org/>.

Denne saken ble tatt opp på Buddhistforbundet og det ble bestemt å gi et økonomisk bidrag til SET og sette dette spørsmålet på dagsorden i internasjonale buddhistiske organisasjoner som vi samarbeider med.

Det går også an å se dette spørsmålet i en større sammenheng. Hele kloden vi lever på er i dag truet av uhemmet utvikling. Det haster med å få kontroll på situasjonen slik at kommende generasjoner kan ha levelige livsvilkår. Vi blir stadig utfordret på å delta i inter-religiøse aktiviteter på dette området. Men mangel på personer som vil være med på dette arbeidet har gjort at vi bare i liten grad har deltatt. Jeg vil derfor benytte anledningen til å be interesserte om å melde seg (kontakt

Buddhistforbundets kontor) slik at vi kan bidra bedre på dette viktige feltet.

Munker rydder søppel i Bodhgaya

Livsritegruppen

Den av Buddhistforbundets tre prosjektgrupper som har kommet lengst i sitt arbeid er livsritegruppen. I slutten av januar var det blitt utarbeidet et veiledningshefte om buddhistiske praksiser i forbindelse terminal sykdom, død og bisettelse. Vi tar nå sikte på en snarlig utgivelse av heftet som kan distribueres til instanser som sykehus, kommuner, andre trossamfunn og begravelsesbyråer. Veiledningsheftet kan også legges ut på hjemmesiden til Buddhistforbundet og dets medlems-organisasjoner. Den vil senere bli revidert og inkludere materiale om medisinsk etikk i buddhistisk perspektiv.

Det tas sikte på å opprette en permanent livsritegruppe i Buddhistforbundet. Denne kan følge opp henvendelser på dette området og representere buddhister i forhold til gravferdsmyndigheter og andre aktuelle instanser. Det gjenstår også en del spørsmål som må følges opp slik som at urnehaller i templer (kolumbarier) ikke er lov i Norge og at det kan være vanskelig å etablere egne buddhistiske gravlunder. Dette vil bli oppgaver for en permanent livsritegruppe.

Til sist må det minnes om at det gjenstår å konkludere når det gjelder livsriter som

barnevelsignelse («dåp»), konfirmasjon og ekteskapsvigsel. Det er åpenbart at blant over 40.000 buddhister i Norge er mange som ønsker et buddhistisk alternativ. Her må vi arbeide effektivt og ikke vente for lenge med å finne løsninger. Vi har allerede mye praksis på disse områdene – det som gjenstår er å få systemene på plass – og informere godt om dem.

Lama Changchub blant nepalesiske skolebarn

Buddhistisk hjelpeorganisasjon

Lama Changchub ved Karma Tashi Ling buddhistsenter tok for noen år siden initiativ til å etablere en hjelpeorganisasjon for vanskeligstilte mennesker i Himalaya-området i India og Nepal. Den har fått navnet «Shenpen Tibet Aid» og har satt i gang en rekke prosjekter for å fremme helse og utdanning og lokal kompetanse og bærekraftige lokalsamfunn. «Shenpen» har også fadderordninger for tibetanske flyktningbarn og nepalesiske jenter.

Prosjektene er konkrete og lokale og utvikles i samarbeid med samfunnet der de igangsettes. Tibetanske barn bor mange steder på internat for å få en utdanning. «Shenpen» bidrar med slikt som å lønne ekstra lærere som kan gi leksehjelp, til ekstra skoleutstyr som en prosjektor, og til vinterklær til de fattigste barna. Oppgradering av kjøkkentjenesten bidrar også til at barna får en bedre livssituasjon og bedre muligheter til å lykkes som voksne.

En lokal helsestasjon finansiert av «Shenpen» bidrar også til forbedring av levekårene til lokalbefolkningen inkludert elevene på skoleinternatet. Et viktig tiltak er økonomisk støtte til fattige for at de skal få en fagutdanning som elektriker, bilmekaniker eller sykepleier.

«Shenpen» har også et fadderprosjekt i Nepal som gir støtte til 60 jenter for at de skal komme igjennom grunnskolen (som her er et særlig problem for jenter).

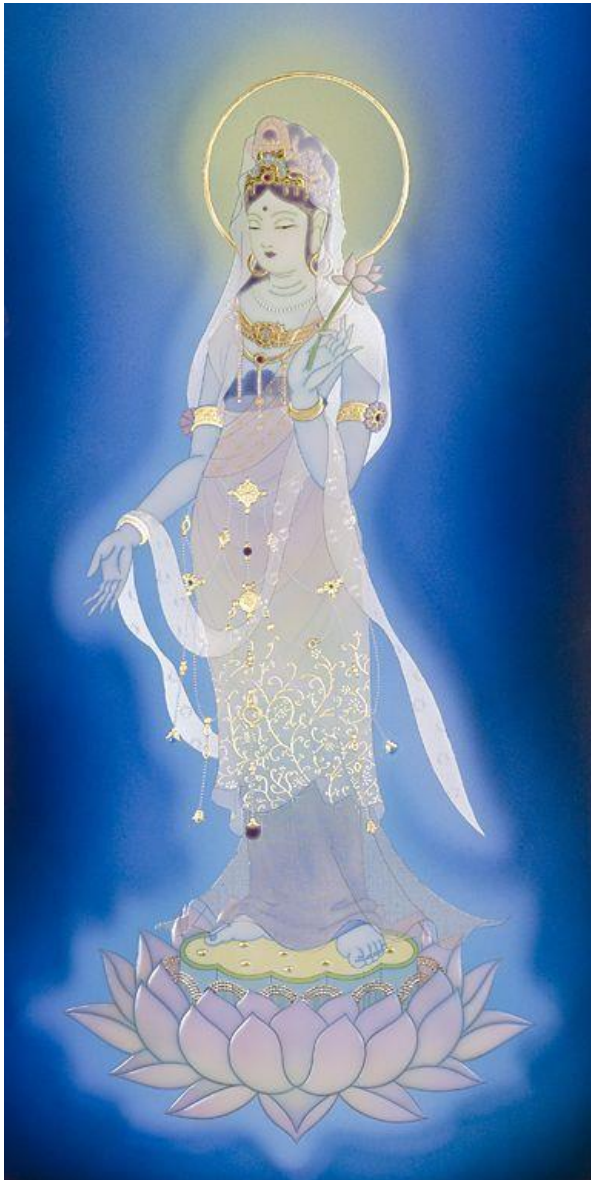
Prosjektene følges tett opp av «Shenpen» gjennom medarbeidere bosatt i India: Heidi Trondsen og Urgyen Tsering. Organisasjonens arbeid er basert på frivillig innsats bidrag fra givere i og utenfra Karma Tashi Ling «menigheten». Les mer om organisasjonen på deres hjemmeside: <http://www.shenpen.no/>

Shenpens styremedlemmer

Hjelpearbeid i Sri Lanka

I denne sammenhengen kan det nevnes at også andre av Buddhistforbundets medlemsorganisasjoner er aktive med hjelpearbeid. Tisarana / Oslo Buddhist Vihara fortsetter sitt arbeid i Sri Lanka gjennom «International Welfare Foundation for Sri Lanka» der et prosjekt for å støtte fattige bønder i den nordlige delen av landet nå står på dagsorden.

Bodhisattvaen Quan Am i sin kvinnelige form

Om Quan Am / Tjenresig

Fra Saddharmapundarika sutra kapittel 24. Om hvordan bodhisattvaen Avalokiteshvara viser seg i forskjellige skikkelser.

I dette utdraget fra Saddharmapundarika sutraⁱ forklarer Buddha hvordan bodhisattvaen Avalokiteshvaraⁱⁱ kan vise seg i mange forskjellige skikkelser når han / hun forklarer Læren (Dharma) til levende vesener. Dette kan også forstås som en pluralistisk religionsfilosofi der Dharma kan formidles på mange forskjellige måter og gjennom mange

forskjellige religioner i tråd med tilhørernes forutsetninger.

Bodhisattva Akshayamati spurte Mesterenⁱⁱⁱ: På hvilken måte, Mester, virker Bodhisattva Avalokiteshvara i denne verden? Og hvordan lærer han bort Dharma? Og hvilke virkningsfulle metoder bruker Avalokiteshvara? Til dette svarte Mesteren: I noen verdener forklarer Avalokiteshvara Dharma i en Buddhas skikkelse; i andre gjør han det som en Bodhisattva. For noen vesener forklarer han Dharma som en oppvåknet eneboer; for andre i en disippels skikkelse; for andre som en Brahma^{iv}, en Indra, eller en Gandharva. For dem som vender om når de møter Ishvara («Herren»^v) fremstår han som Ishvara når han forklarer dem læren; For dem som vender om når de møter Shiva fremstår han som Shiva når han forklarer dem læren. Slike ufattelige kvaliteter har Avalokiteshvara. Vis derfor all ære til Avalokiteshvara som gir trygghet til alle fryktsomme.

ⁱ Mest kjent som «Lotus sutraen»

ⁱⁱ Avalokiteshvara er sanskrit og er navnet på en bodhisattva som betyr «Herren som ser ned (på verden)». På tibetansk er han kjent som Tjenresig og på kinesisk kalles han Guanyin (her er bodhisattvaen også kjent i en kvinnelig form. Dette er også tilfellet i Vietnam der navnet er Quan Am.)

ⁱⁱⁱ Her: Buddha

^{iv} Brahma, Indra, Gandharva, Ishvara, Shiva er guder / overnaturlige vesener i hinduisk tradisjon

^v Kan sammenlignes med «Gud» i teistiske religioner

Quan Am tilbedelse

I templene rundt omkring i Norge følger de religiøse aktivitetene de respektive buddhistiske kalendrene som i de vietnamesiske templene inkluderer feiring av de forskjellige buddhaer og bodhisattvaer. Den 19. mars var Khuong Viet templet fullt av buddhister som var kommet sammen for å

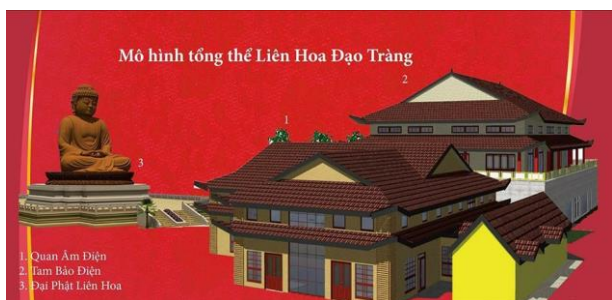
feire Quan Am (Avalokiteshvara) slik vi ser det på bildet nedenfor.

Quan Am æres i seremoni i Khuong Viet tempel

Nytt tempel på Jessheim

Noen har kanskje lagt merke til at Det vietnamesiske buddhistsamfunn har hatt et tempel i en stor trebygning på Jessheim utenfor Oslo (Trondheimsveien 205, 2067 Jessheim). Templet har fått et navn: *Lien Hoa Dao Trang*. Her foregår blant annet de årlige vesak-feiringene til Det vietnamesiske buddhistsamfunn. Det meste av aktivitetene foregår utendørs eller i store telt på den store gressletten på eiendommen. Men dette blir det nå en slutt på: et stort hull i bakken er nå det som møter en besøkende. For kort tiden ble nemlig første byggetrinn i det som skal bli Norges største buddhisttempel påbegynt.

Modell av det nye tempel på Jessheim

Det er et tempel viet bodhisattvaen Avalokiteshvara som tibetanske buddhister kjenner som Tjenresig og vietnamesiske buddhister som Quan Am. Som en overjordisk mani-

festasjon av den evige Buddha kan Quan Am vise seg både i kvinnelig som i mannlig skikkelse. Millioner av buddhister verden over påkaller Quan Am som barmhjertighetens mest sublime manifestasjon. Kunstnere i Kina har utformet en stor statue av Quan Am som vil bli plassert i templet når det er ferdig.

Munken Thich Vien Ngo foran Quan Am statuen

Sekulær buddhisme

«Sekulær buddhisme» hva er nå egentlig det? Den fremste talsmannen for denne fortolkningen av Buddhas lære finner vi hos engelskmannen Stephen Batchelor som hevder at kjernen i buddhismen nemlig verken religiøs eller metafysisk:

– Jeg har ingen interesse av et fremtidig liv, himler, helveter og lignende. Sekulær-buddhister fokuserer på dette livet, denne planeten, for å gjøre livet bedre både for oss som lever nå og for dem som kommer etter oss. Jeg bruker ordet sekulær også i betydningen «for vår tid». Jeg vil presentere Buddhas lære for et moderne publikum, uten det indiske verdensbildet slik det var 500 år før Kristus, som et rammeverk.

I tidsskriftet «Humanist» (tilgjengelig på internett) finner vi artikler av journalisten Andreas Aubert og førsteamanuensis Årstein Justnes som beskriver denne retningen. Sistnevnte karakteriserer imidlertid nokså kritisk Stephen Batchelors forsøk på å finne den «historiske Buddha» som en kopi av vestlig bibelforskning som er utgått på dato.

«Gotamas verktøy»

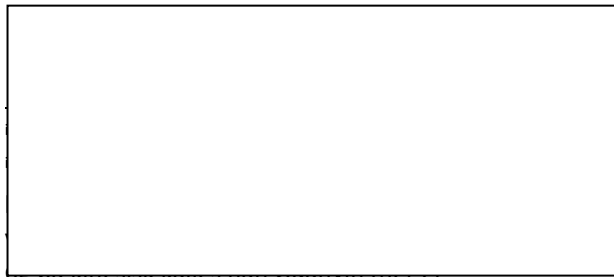
I boken «GOTAMAS VERKTØY – sekulær buddhisme – lære og praksis» går Kåre A. Lie inn på den samme tolkningen. I løpet av 228 sider går han inn på læren – på utøvelsen av læren – og på hvordan læren kan forstås i forhold til «norske» verdier som likestilling, demokrati og miljøvern. Slik jeg leser boken er den verdifull nettopp fordi forfatteren ikke bruker så mye plass på å argumentere for en sekulær tolkning av Buddhas lære. Han innrømmer at hans egen (sekulære) tolkning tolkning blir til syvende og sist et spørsmål om eget ståsted. Kåre A. Lie står for en vitenskapelig reduksjonisme der alt som lukter av «overnaturlige» fenomener blir lagt på hylla. Men som allerede nevnt kan boken gi også lesere som ikke deler forfatterens grunnsyn ny innsikt i Buddhas lære. Derfor kan boken være nyttig for f.eks. nysgjerrige lærere eller skoleelever som vil bli klokere når det gjelder å forstå hva Buddha lærte sine samtidige.

Medlemsregisteret (igjen)

Vi har orientert tidligere om det nye nettbaserte medlemsregisteret. Noen «barne-sykdommer» er vanskelig å unngå. Disse har imidlertid blitt identifisert og rettet opp slik at det nå skal kunne gå greit å få meldt seg inn i Buddhistforbundet ved å gå inn på «buddhistforbundet.info» og logge seg inn på «din side» derfra. Her kan du nå også skifte tilhørighet mellom våre medlemssamfunn om du skulle ønske det. Og ikke minst: ved å legge inn til mobilnummer eller epostadresse kan vi kommunisere mye mer effektivt enn vi har kunnet tidligere.

Utgiver av nyhetsbrevet:

Buddhistforbundet,
Epost: kontor@buddhistforbundet.no
Hjemmeside: www.buddhistforbundet.no
Ansvarlig redaktør: Egil Lothe
© Buddhistforbundet

og på kinesisk kalles han Guanyin (her er
bodhisattvaen også kjent i en kvinnelig form).
Dette er også tilfellet i Vietnam der navnet er Quan

Am.)

ⁱⁱⁱ Her: Buddha

^{iv} Brahma, Indra, Gandharva, Ishvara, Shiva er
guder / overnaturlige vesener i hinduisk tradisjon

^v Kan sammenlignes med «Gud» i teistiske
religioner